

PUURS, BEGIJNHOFSTRAAT (FASE 1)

Nota landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek: Programma van maatregelen.

RAPPORT NR. 0887

Titel

Nota landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek Puurs, Begijnhofstraat:
Programma van maatregelen

Auteur(s)

Mitchell van Baal, Bram van Arnhem, Kevin Bouckaert & Jeroen Verrijckt

Erkende archeoloog

2015/00053 - Jeroen Verrijckt

Projectnummer J. Verrijckt

2018-0047

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2022A13

Plaats en datum

Beerse, 28/01/2022

INHOUD

1	Administratieve gegevens	3
2	Gemotiveerd advies.....	4
2.1	Aanleiding vooronderzoek.....	4
2.2	Resultaten vervolgonderzoeken	4
2.2.1	Landschappelijk bodemonderzoek	4
2.2.2	Proefsleuvenonderzoek	4
2.3	Impactbepaling van de geplande werken.....	6
2.4	Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen.....	6
3	Lijst met figuren.....	9

1 ADMINISTRATIEVE GEDEGEVENS

Projectcode J. Verrijckt		2018-0047
Projectcode Onroerend Erfgoed		2022A13
Locatie	Provincie	Antwerpen
	Gemeente	Puurs-Sint-Amands
	Deelgemeente	Puurs
	Straat	Begijnhofstraat
Kadastrale gegevens	Gemeente	Puurs
	Afdeling	1, Puurs
	Sectie	B
	Percelen	474B, 474A02, 477C, 476C, 477E, 842H, 487P, 482D02, 483C, 483D, 483F, 486F, 486G, 484E, 486T, 486W, 487N, 487H
Coördinaten	Noordoost	X: 143370.031221411 Y: 196161.3601044
	Noordwest	X: 143304.846161625 Y: 196125.696199473
	Zuidoost	X: 143413.826461116 Y: 196071.893796221
	Zuidwest	X: 143343.746301111 Y: 196038.26746959
Oppervlakte plangebied		7848 m ²
Oppervlakte bodemingreep		7848 m ²
Erkend Archeoloog		2015/00053 Jeroen Verrijckt

2 GEMOTIVEERD ADVIES

2.1 Aanleiding vooronderzoek

De aanleiding van het vooronderzoek met ingreep in de bodem kadert in de uitvoering van het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota met projectcode 2018E70 en ID 9520. Deze archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de geplande ontwikkeling aan de Begijnhofstraat te Puurs. Meer informatie over de aanleiding van het vooronderzoek is terug te vinden in het verslag van resultaten.

2.2 Resultaten vervolgonderzoeken

2.2.1 Landschappelijk bodemonderzoek

Naar aanleiding van de geplande bodemingrepen aan de Begijnhofstraat te Puurs, heeft J. Verrijckt Archeologie & Advies een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd. In de boringen zijn geen archeologische indicatoren, zoals houtskool of aardewerk aangetroffen. Alle boringen hebben een A/C profiel. Er is dus in geen enkele boring (een restant van) een B- of E-horizont aangetroffen, waardoor de kans op een steentijdsite erg klein is. Wel is er een intacte C-horizont aangetroffen die, indien niet te diep verstoord, sporen en archeologische sites kan bevatten. J. Verrijckt bvba adviseert daarom ook om vooronderzoek met ingreep in de bodem in de vorm van een proefsleuvenonderzoek. Aangezien er nog een deel van het terrein in gebruik is zal dit gefaseerd plaatsvinden.

2.2.2 Proefsleuvenonderzoek

De opdrachtgever plant op het terrein de afbraak van de aanwezige gebouwen en de constructie van wooneenheden. De geplande ontwikkeling zal gefaseerd verlopen. Deze nota handelt over fase 1.

De landschappelijke boringen hebben een A/C profiel opgeleverd. Er is dus in geen enkele boring (een restant van) een B- of E-horizont aangetroffen, waardoor de kans op een steentijdsite erg klein is. Er werd daarom geen verder onderzoek uitgevoerd naar steentijd. Ook de profielen tijdens het proefsleuvenonderzoek wezen op een A/C-profiel waar de bodem enigszins bewaard gebleven is. Anderzijds vertonen de profielen een (zwaar) verstoorde bovengrond waarbij de natuurlijk bodemopbouw verdwenen is. Profielen P1 en P2 zijn tot op een diepte van ca. 130 cm verstoord door verschillende recente vergravingen. Ook P4 toont tussen de Ap- en de C-horizont een laag met recent bouwpuin van baksteen en kalkbrokken. Profielen P3 en P5 zijn wel relatief goed bewaard gebleven en vertonen geen recente verstoringen. De B-horizont is hier evenwel ook volledig afwezig en wellicht mee opgenomen in de Ap. Bij profiel P3 bestaat de Ap-horizont uit donker bruingrijs, sterk humusrijk zand en bevindt deze zich onmiddellijk op de moederbodem of C-horizont, bestaande uit lichtbruin tot geel lemig zand. Bij profiel P5 is een Ap1 van donkergrijs, humusrijk zand en een Ap2 van bruingrijs zand te onderscheiden. Ook hier bevindt de Ap-horizont zich onmiddellijk op de C-horizont. Beide profielen tonen dan ook een A/C-profiel.

Er werden tijdens het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem, in de vorm van een proefsleuvenonderzoek 6 sporen geregistreerd en beschreven. Vijf sporen zijn daarbij van antropogene oorsprong. Het gaat daarbij om twee paalkuilen en drie fragmenten van greppels. Eén spoor bleek na het couperen ervan van natuurlijk oorsprong te zijn. Eén paalkuil en de greppels zijn

vermoedelijk in de post-middeleeuwse periode te plaatsen. Gezien het gering aantal oudere sporen (namelijk één: SP6) en de hoge graad van verstoring van het terrein, kan er niet gesproken worden van een waardevolle archeologische vindplaats. Hierdoor biedt het onderzoeksgebied geen bijdrage voor een potentiële kennisvermeerdering van dit terrein en de onmiddellijke omgeving. De aanbeveling is dan ook om het onderzochte terrein vrij te geven.

Figuur 1: Allesporenplan (© J. Verrijckt Bvba)

2.3 Impactbepaling van de geplande werken

De opdrachtgever plant op het terrein de afbraak van de aanwezige gebouwen en de constructie van wooneenheden.

De geplande ontwikkeling zal gefaseerd verlopen. Hierbij worden zowel de aanwezige gebouwen gefaseerd gesloopt als de nieuw op te richten gebouwen gefaseerd gebouwd.

Alle aanwezige gebouwen, met uitzondering van Begijnhofstraat 27, worden gesloopt. Na afronding van deze sloopwerkzaamheden worden de nieuw op te richten gebouwen in drie fases gebouwd. De eerste fase is te situeren langsheen de Begijnhofstraat en Hof-ten-Berglaan. Hierbij worden langsheen de Begijnhofstraat enkele wooneenheden opgericht die gefundeerd worden op een diepte van ca. 1 tot 1,2 m onder het huidige maaiveld. De gebouwen langsheen de Hof-Ten-Berglaan worden volledig onderkelderd. Deze kelder wordt in gebruik genomen als ondergrondse parking. Fase 2 omvat eveneens een gebouw met kelder aan de noordoostelijke grens van het plangebied. Fase drie omvat aan de oostelijke grens een gebouw met onderkeldering en langsheen de Begijnhofstraat enkele wooneenheden met kruipkelder met een diepte van 1 tot 1,2 m beneden het maaiveld. De kelder onder de gebouwen van fase 1, fase 2 en fase 3 wordt uitgegraven tot een diepte van ca. 3,20 m onder het huidige maaiveld. Op enkele locaties worden liftputten voorzien die ingegraven worden tot ca. 4,7 m onder het huidige maaiveld.

Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden onherroepelijk vernietigd.

Het binnenplein wordt aangelegd als groenzone. Hierbij wordt het binnenplein opgehoogd tot 54 cm boven het huidige maaiveld. Voorafgaand aan deze ophoging is geen afgraving gepland. De zone van het binnenplein wordt niet verstoord bij de geplande werkzaamheden. Binnen deze groenzone worden verscheidene verhardingen zoals wandelpaden en terrassen aangelegd. Deze zullen een maximale opbouw van 30 cm hebben. Centraal op het binnenplein wordt een wadi aangelegd. Voor deze wadi wordt een grindbed aangelegd dat zich 20 cm beneden het huidige maaiveld bevindt.

Uit bovenstaande kan geconcludeerd worden dat het volledige terrein, met uitzondering van het binnenplein dat opgehoogd wordt, verstoord gaat worden. In de zone van het binnenplein zal enkel de wadi voor een bodemverstoring van 20 cm diepte zorgen.

De geplande ruimtelijke ontwikkeling zal het archeologisch relevante niveau verstoren, maar er kan niet gesproken worden van een waardevolle archeologische vindplaats.

2.4 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Er werden tijdens het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem, in de vorm van een proefsleuvenonderzoek 6 sporen geregistreerd en beschreven. Vijf sporen zijn daarbij van antropogene oorsprong. Eén spoor bleek na het couperen ervan van natuurlijk oorsprong te zijn. Het gaat daarbij om twee paalkuilen en drie fragmenten van greppels. Eén paalkuil en de greppels zijn vermoedelijk in de post-middeleeuwse periode te plaatsen. Gezien het gering aantal oudere sporen (namelijk één: SP6) en de hoge graad van verstoring van het terrein, kan er niet gesproken worden van een waardevolle archeologische vindplaats. Hierdoor biedt het onderzoeksgebied geen bijdrage voor

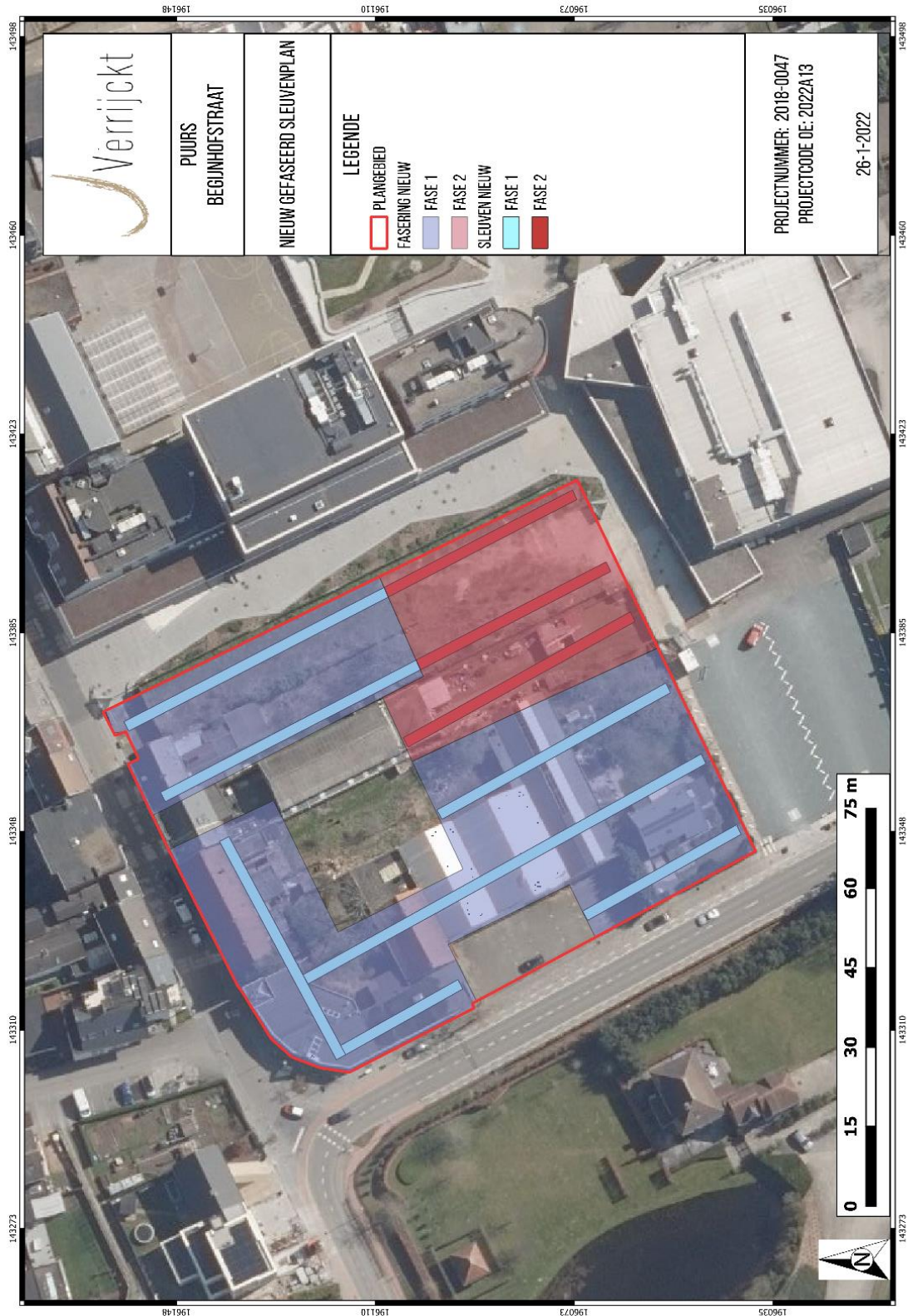

een potentiële kennisvermeerdering van dit terrein en de onmiddellijke omgeving. De aanbeveling is dan ook om het onderzochte terrein vrij te geven. Let wel: dit geldt enkel voor het deel van het plangebied dat in deze fase is onderzocht (fase 1). Het deel dat tot op heden nog niet onderzocht kon worden (fase 2) dient wel nog aan een proefsleuvenonderzoek onderworpen te worden.

Er wordt een advies gegeven om de terreinen vrij te geven. Let wel: dit geldt enkel voor het deel van het plangebied dat in deze fase is onderzocht (fase 1). Het deel dat tot op heden nog niet onderzocht kon worden (fase 2) dient wel nog aan een proefsleuvenonderzoek onderworpen te worden (zie onderstaande figuur).

De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze nota bleken voldoende om het ontbreken van potentieel op kennisvermeerderingen bij verder archeologisch onderzoek te staven. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota kan, conform de Code van Goede Praktijk, als volledig beschouwd worden.

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. Eventuele toevalsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.

Figuur 2: Plangebied met weergave het nieuwe gefaseerde sleuvenplan (© J. Verrijckt bvba)

3 LIJST MET FIGUREN

Figuur 1: Allesporenplan (© J. Verrijckt Bvba).....	5
Figuur 2: Plangebied met weergave het nieuwe gefaseerde sleuvenplan (© J. Verrijckt bvba)	8